

[Udenrigsministeren.]

Adgang jo været givet i det udenrigspolitiske Nævn, og hvis det erhvervsøkonomiske Nævn, som Rigsdagen har, traadte sammen, vilde tilsvarende Oplysninger ogsaa kunne gives dér.

Der er — jeg tror, det var af Ordføreren for Det konservative Parti — blevet sagt, at man stadig paa disse Omraader bevægede sig i Improvisationer. Det er fuldkommen rigtigt, det gør man, og det maa man gøre, fordi de Lande, med hvilke vi skal handle, improviserer; vi maa derfor følge den samme Fremgangsmaade. Deres Metoder, deres Beslutninger skifter med overordentlig stor Hurtighed, og det maa vi indrette os paa.

Det er dernæst blevet sagt — og det var det samme, vi var inde paa i Fjor —, at Rigsdagens Deltagelse i en Afgørelse som denne er beskeden, idet den kun kommer til at ratificere og træffe Beslutning om selve Traktaten. Det kan der ikke være nogen Tvivl om. Rigsdagens Ansvar begrænses derfor ogsaa til selve Traktaten, og Ansvaret for de yderligere Aftaler, der træffes, maa naturligvis hvile paa dem, der træffer og gennemfører disse Aftaler. Ogsaa dette tror jeg vi fastslog i Fjor. Men dernæst vil jeg gerne understrege, at det Ønske, at Rigsdagen saa ogsaa kunde blive helt fri for i en Forhandling her i Salen og i det andet høje Ting at beskæftige sig dermed, er til en vis Grad imødekommet for Fremtidens Vedkommende i den Aftale, som nu foreligger. Det kunde ikke imødekommes i Fjor, fordi man dengang fra tysk Side lagde meget afgørende Vægt paa, at man ikke traf en Række Aftaler om Vareudvekslinger uden dertil at knytte netop en traktatmæssig formet Overenskomst. Vi havde megen praktisk Interesse i at faa en Forstaaelse med Tyskland i Stand, og derfor maatte vi ogsaa tage Hensyn til det fra tysk Side meget stærkt fremførte Ønske. Aftalen i Fjor indeholdt ikke nogen Mulighed for en Fornyelse uden ny Medvirken af Rigsdagen, og derfor er Forslaget forelagt igen i Aar til Fornyelse. Men der er i Aar indføjet Bemærkninger om, at Overenskomsten løber videre ved Aftale mellem de to Parter, og dette betyder, at i et nyt Tilfælde er det ikke nødvendigt atter at vende sig til Rigsdagen, Fornyelsen kan foregaa gennem en Noteveksling. Paa den Maade imødekommes det Ønske, som man i Fjor fremsatte her.

Dernæst er der spurgt af det ærede Medlem Hr. Himmelstrup, om Bestemmelsen om Forhandlinger om en almindelig Handelsstraktat med Tyskland er bortfaldet.

Det kan den ikke siges at være, fordi den nye Aftale jo fornyer den gamle; den staar der for saa vidt. Men jeg vil gerne tilføje, at hidtil har der ikke vist sig at være meget Liv i den. Det er en i og for sig naturlig Bestræbelse at faa det lidt forældede og lidt uregelmæssige Traktatgrundlag, vi har med Tyskland, bragt i Orden. Fra dansk Side har der dog ikke været noget brændende Ønske om at komme til saadanne Handelsstraktatforhandlinger, det er ikke os, der har ført dette frem; man har jo ikke været saa forfærdelig opmuntret ved de Forhandlinger, der i tidligere Tilfælde har fundet Sted. Men fra tysk Side ønskede det i Fjor, vi havde i og for sig ikke nogen Grund til at modsætte os dette, og det blev da indføjet i Aftalen. Saa kan man spørge: hvorfor er der ikke sket noget i den Henseende? Ja, ganske naturligt af den Grund, at de, der havde haft Interesse deri, har ikke taget Initiativet dertil, nemlig de tyske Myndigheder, og spørger man mig om Forklaringen derpaa, vil jeg tro, at det er den, at man er overmaade stærkt optaget af at klare Dagens Spørgsmaal og derfor i den tyske Regering som i de aller fleste Regeringer lader ligge de Spørgsmaal, som man ikke er nødt til at løse fra Dag til Dag, og skyder dem lidt til Side, indtil en rimelig Lejlighed kommer. Dertil kan maaske føjes, at man har en Følelse af, at de nuværende Tilstande i saa høj Grad er Overgangstilstande, at de danner en lidt svag Baggrund for mere almene Traktatforhandlinger. Med Hensyn til selve Traktatforhandlingerne var det jo for øvrigt den tyske Regerings Ønske, at de skulde føres paa Grundlag af de allerede bestaaende Aftaler, byggende paa de samme Principper og havende den samme Karakter.

Det ærede Medlem Hr. Holstein spurgte mig, hvordan disse Handelsaftaler nu stod i Forhold til Grundlovens § 18, og det kan i og for sig være et meget naturligt Spørgsmaal at rejse. Jeg tror, man kan sige dette, at hvor disse Aftaler er Udførelse af en Lov, saaledes som hele Valutaadministrationen er, paakræver de ikke flere Rigsdagsbeslutninger end den, der ligger i selve Lovens Gennemførelse, men i det Tilfælde, hvor der skal træffes Beslutninger, som fører ud over, hvad Administrationen i Kraft af tidligere, anden Lovgivning har Bemyndigelse til, maa man stadig komme til Rigsdagen. Hvis der er Tale om gennem en Overenskomst at forandre Toldsatser, er der ikke Tvivl om, at dette maa behandles her paa Ting, og der kan være mange andre Ting. Noget andet er det at slutte Aftale om, at det skal være saa og saa mange Kreaturer, der skal